

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/41/4/18/19

Katowice, 30 stycznia 2019 r.

Pan
Andrzej Kalata
Starosta Żywiecki

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od dnia 10 października 2018 r. do 21 listopada 2018 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Powiatu Żywieckiego** za okres od 1 stycznia 2014 r. do 21 listopada 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 4 grudnia 2018 r. przez Starostę Żywieckiego oraz Skarbnika Powiatu Żywieckiego, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2017 r. postępowania w trybie przetargu nieograniczonego p.n.: „Rozbudowa budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce – etap III”, stwierdzono:*

- *nieprawidłowo określono warunki udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej i zawodowej, tj. z naruszeniem art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.), zgodnie z którymi zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności do należytego wykonania zamówienia, ponadto zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.*

Zamawiający wymagał bowiem, aby wykonawcy wykazali, że w ramach jednej umowy wykonali co najmniej jedną robotę budowlaną, której zakres obejmował roboty wykończeniowe i instalacyjne w zakresie instalacji co najmniej cieplnych, wodociągowych i kanalizacyjnych oraz elektrycznych, o wartości tych robót co najmniej 500.000 zł brutto.

Zapis powyższy powodował, że wykonawcy, którzy zamierzali powołać się na potencjał podmiotu trzeciego musieli powołać się na doświadczenie tego podmiotu w zakresie

realizacji całości wymaganych robót, a w konsekwencji do powierzenia temu podmiotowi wykonania również całego zadania stanowiącego przedmiot zamówienia. Zgodnie bowiem z art. 22a ust. 4 ww. ustawy, w odniesieniu do warunków dotyczących doświadczenia, wykonawcy mogą polegać na zdolnościach innych podmiotów, jeśli podmioty te zrealizują roboty budowlane lub usługi, do realizacji których te zdolności są wymagane.

Ponadto, w przypadku wykonawców, którzy realizowali, nawet wielokrotnie roboty budowlane o podobnym zakresie w ramach konsorcjum, zamawiający uniemożliwił im ubieganie się o zamówienie w ramach konsorcjum z innym niż dotychczas konsorcjantem. Zauważyć bowiem należy, że w przypadku gdy wykonawca polega na doświadczeniu grupy wykonawców, której był członkiem, doświadczenie to należy oceniać w zależności od konkretnego zakresu udziału tego wykonawcy, a więc jego faktycznego wkładu w prowadzenie działań, które były wymagane od tej grupy w ramach danego zamówienia publicznego. Zatem, przykładowo, w sytuacji gdy wykonawca działał w ramach konsorcjum, gdzie partner wykonywał tylko roboty branżowe (elektryczne czy też instalacyjne), wykonawca nie będzie mógł ubiegać się z innym, niż dotychczas, posiadającym odpowiednie doświadczenie konsorcjantem. Zamawiający tym samym uniemożliwił ubieganie się o zamówienie wykonawcom, czy też grupom wykonawców, którzy dawaliby rękomię należytego wykonania zamówienia.

Ponadto, opracowany przez zamawiającego, stanowiący załącznik nr 6 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia druk „wykazu robót budowlanych” uniemożliwił zweryfikowanie spełniania ww. warunku udziału w postępowaniu. Zamawiający wymagał bowiem jedynie podania rodzaju robót - bez wyszczególnienia, czy wykonano roboty wykończeniowe, instalacyjne oraz wymagał wskazania wartości całego zadania – bez wyszczególnienia wartości robót wykończeniowych czy instalacyjnych.

- zamawiający zaniechał zwrócenia się do wybranego w postępowaniu wykonawcy o złożenie wyjaśnień dotyczących wymaganego w ramach warunku udziału w postępowaniu doświadczenia, pomimo faktu, że złożone przez wykonawcę w postaci „wykazu robót budowlanych” oświadczenie, nie potwierdzało, że wykonawca warunek ten spełnia. Powyższe było niezgodne z art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy - Prawo zamówień publicznych, stosownie do których, jeżeli wykonawca złożył oświadczenia lub dokumenty dotyczące spełniania warunków udziału w postępowaniu, które budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości, zamawiający wzywa do udzielania wyjaśnień, zamawiający wzywa także, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących tychże oświadczeń lub dokumentów.

W powyższym postępowaniu wybrana oferta złożona została przez konsorcjum dwóch firm. Natomiast na potwierdzenie posiadanego doświadczenia w „wykazie robót budowlanych” zostały ujęte roboty budowlane, gdzie jako wykonawca wskazane zostało również konsorcjum, składające się jednak z wykonawcy – jednego z konsorcjantów w obecnym postępowaniu oraz innego podmiotu. Tym samym, konsorcjant występujący w opisywanym tutaj postępowaniu nie mógł legitymować się doświadczeniem wykonania całości robót, na które powołano się w „wykazie robót budowlanych”, a jedynie doświadczeniem ocenianym w zależności od jego faktycznego wkładu w prowadzenie działań wymaganych od całej grupy wykonawców. Zamawiający jednak w żaden sposób nie ustalił, czy występujący w ramach konsorcjum (grupy wykonawców) wykazanego w „wykazie robót budowlanych” konsorcjant wykonał wymagane przez zamawiającego roboty, tj. roboty wykończeniowe i instalacyjne w zakresie instalacji co najmniej cieplnych, wodociągowych i kanalizacyjnych oraz elektrycznych, o wartości tych robót co najmniej 500.000 zł brutto. Tylko bowiem faktyczne wykonanie uprzednio przez konsorcjanta ww. robót, o wymaganej

przez zamawiającego wartości, pozwoliłoby na legitymowanie się odpowiednim doświadczeniem, przez grupę wykonawców, których oferta została wybrana w niniejszym postępowaniu.

- w protokole postępowania zamieszczono nieprawidłowe dane dotyczące wartości szacunkowej zamówienia, mianowicie wskazano, że wartość ta określona została na podstawie kosztorysów inwestorskich na kwotę 772.357,72 zł, natomiast wartość szacunkowa zamówienia obliczona na podstawie kosztorysów inwestorskich z listopada 2016 r. wynosiła 763.263,78 zł. Powyższym naruszono postanowienia § 2 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1128) oraz wzorem protokołu postępowania stanowiącym załącznik nr 1 określony w § 3 pkt 1 lit a ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi w protokole postępowania zamieszcza się informacje dotyczące czynności związanych z przygotowaniem postępowania, w tym informacje o wartości szacunkowej.*

Informacja o wartości szacunkowej zamówienia poprawiona została w protokole odręcznie pod datą 23 listopada 2018 r. Protokół postępowania sporządził Inspektor w Zespole ds. Zamówień Publicznych.

Opisu warunków udziału w postępowaniu dokonali pracownicy Zespołu Zamówień Publicznych. Postępowanie przeprowadziła komisja przetargowa powołana na mocy zarządzenia do sprawy ZZP.272.4.2017 Wicestarosty Żywieckiego z dnia 25 stycznia 2017 r., zmienionego następnie na mocy zarządzenia do sprawy nr ZZP.272.4.2017 Wicestarosty Żywieckiego z dnia 20 marca 2017 r. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia sporządzona została 25 stycznia 2017 r. i zatwierdzona przez p. Stanisława Kucharczyka – Wicestarostę.

– W zakresie przeprowadzenia wszczętego w dniu 5 maja 2017 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n. „Budowa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Rajczy” (oznaczenie sprawy: ZZP.272.16.2017), stwierdzono nieprawidłowe wypełnienie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co polegało na zaniechaniu zawarcia w punkcie 18 „Najkorzystniejsza oferta” podpunkcie 3 informacji o części zamówienia (wykonanie instalacji wod-kan, c.o. oraz instalacji elektrycznych) zleconej przez wykonawcę podwykonawcom wraz z nazwami firm, imionami i nazwiskami oraz adresami znanych podwykonawców.

Powyższe było wymagane art. 96 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.), stosownie do którego, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza protokół, zawierający co najmniej imię i nazwisko albo nazwę wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli jest to wiadome, wskazanie części zamówienia, którą ten wykonawca zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim, i jeśli jest to wiadome w danym momencie - imiona i nazwiska albo nazwy ewentualnych podwykonawców.

Wybrany w postępowaniu wykonawca, w złożonej przez siebie ofercie wskazał, że zakres zamówienia dotyczący wykonania instalacji wod-kan, c.o. i wykonania instalacji elektrycznych będzie realizowany przez dwóch podwykonawców. Informacja o wykonaniu

zamówienia, w wyżej podanym zakresie, przy udziale wskazanych w ofercie podwykonawców została także zapisana w treści umowy nr ZZP.272.16.2017 z dnia 16 czerwca 2017 r. zawartej z wykonawcą na realizację całego zadania.

Jak wyjaśniono, informacje o podwykonawcach powinny znaleźć się w protokole postępowania, jednak podczas sporządzania protokołu omyłkowo nie odnotowano tych informacji.

Protokół postępowania został sporządzony przez Inspektora w Zespole Zamówień Publicznych – Sekretarza Komisji Przetargowej i zatwierdzony przez p. Stanisława Kucharczyka – Wicestarostę Żywieckiego, działającego na podstawie pełnomocnictwa udzielonego Powiatowi Żywieckiemu przez Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Rajczy.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Żywcu w zakresie: określania warunków udziału w postępowaniu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości, wzywania wykonawców do złożenia wyjaśnień oraz sporządzania protokołu postępowania, stosownie do treści art. 7 ust. 1, art. 22 ust. 1a, art. 26 ust. 3 i 4, art. 96 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Rozwoju dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1128), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa:

- *Do dnia kontroli, zaniechano podjęcia działań w celu aktualizacji z urzędu opłat rocznych (w związku ze zmianą sposobu korzystania z nieruchomości, powodującą zmianę celu, na który nieruchomość została oddana) wobec nowych użytkowników wieczystych nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa, na których zostało przeniesione w latach 2016-2017 prawo użytkowania wieczystego.*

Zgodnie z art. 73 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.), jeżeli po oddaniu nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste nastąpi trwała zmiana sposobu korzystania z nieruchomości, powodująca zmianę celu, na który nieruchomość została oddana, stawkę procentową opłaty rocznej zmienia się stosownie do tego celu.

Dalej, jak stanowi art. 77 ust. 3 ww. ustawy, aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Z dniem 23 sierpnia 2017 r. dodano art. 71 ust. 7 ww. ustawy, który stanowi iż w przypadku gdy nastąpiła zmiana użytkownika wieczystego w wyniku przeniesienia prawa użytkowania wieczystego, opłatę roczną pobiera się w całości od osoby będącej użytkownikiem wieczystym nieruchomości w dniu 1 stycznia roku, za który obowiązuje opłata.

Jak stanowi art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), w toku wykonywania budżetu państwa obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu państwa następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów. W myśl art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, przy czym na mocy art. 11 ust. 1 przywołanej wcześniej ustawy o gospodarce nieruchomościami organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Powyższe dotyczyło:

- Zakładu Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o., który na mocy aktu notarialnego z dnia 9 listopada 2016 r. nabył odpłatnie prawo użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę ewidencyjną 859/12 o pow. 1.266 m², na którym znajdował się składnik budowlany w postaci placu ładunkowego utwardzonego na trwale związane z gruntem, z przeznaczeniem na działalność spółki,

- Gminy Żywiec, która na mocy dwóch aktów notarialnych z dnia 7 grudnia 2016 r. nabyła nieodpłatnie prawo użytkowania wieczystego gruntu (4 działek ewidencyjnych: 6429/11 o pow. 115 m², 6429/12 o pow. 1.452 m², 140/45 o pow. 2.311 m², 140/48 o pow. 516 m²) zabudowanego budowlami w postaci nawierzchni asfaltowych oraz kostki klinkierowej, z przeznaczeniem na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych w dziedzinie transportu,

- Gminy Milówka, która na mocy aktów notarialnych z 25 października 2016 r. i 26 września 2017 r. nabyła nieodpłatnie prawo użytkowania wieczystego gruntu (2 działek ewidencyjnych odpowiednio: 859/4 o pow. 502 m² i 859/8 o pow. 454 m²) zabudowanego fragmentami dróg, z przeznaczeniem na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonaniu zadań własnych w dziedzinie transportu.

Prawo użytkowania wieczystego gruntu (ww. działek ewidencyjnych) zostało nabyte przez nowych użytkowników wieczystych od Polskich Kolei Państwowych S.A. Grunty wydzielone geodezyjnie liniami granicznymi tych działek w okresie użytkowania przez Polskie Koleje Państwowe, jako zajęte pod infrastrukturę kolejową, objęte były zwolnieniem od opłat z tytułu użytkowania wieczystego na podstawie art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1297 z późn. zm.).

Konsekwencją przeniesienia prawa użytkowania wieczystego przedmiotowych nieruchomości gruntowych na nowych użytkowników była trwała zmiana sposobu korzystania z tych nieruchomości, powodująca zmianę celu, na które zostały oddane w użytkowanie wieczyste. Zgodnie z art. 73 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, dotychczasowa stawka procentowa opłaty rocznej podlegała zmianie stosownie do celu korzystania z nieruchomości.

W trakcie kontroli tj. w dniu 5 listopada 2018 r. zlecono sporządzenie operatu szacunkowego w celu aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości będącej w użytkowaniu Zakładu Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. Jak wyjaśniono, wcześniejszego naliczenia tej opłaty nie dokonano wskutek braku skierowania (pomyłkowego) aktu notarialnego na stanowisko pracownika prowadzącego użytkowanie wieczyste.

Odnośnie Gminy Żywiec i Gminy Milówka, po nabyciu przez nie prawa użytkowania

wieczystego wyżej wymienionych nieruchomości, do dnia zakończenia kontroli nie podjęto działań mających na celu aktualizację z urzędu opłat rocznych w związku ze zmianą sposobu korzystania z nieruchomości. Odstąpienie od podjęcia takich działań wynikało z przyjętego przez pracowników Starostwa Powiatowego w Żywcu stanowiska, że Gmina Żywiec i Gmina Milówka nabyły nieodpłatnie nieruchomości drogowe, a za nieruchomości oddane w trwałe zarząd pod drogi publiczne nie pobiera się opłat rocznych. Według przedstawionego stanowiska nabyte przez Gminę Żywiec i Gminę Milówka drogi gminne stanowią własność właściwego samorządu gminy i jako zarządcy dróg gminnych sprawują nieodpłatny trwałe zarząd gruntami w pasie drogowym. Wyjaśniono, że stanowisko to wynika z art. 2a w związku z art. 19 ustawy o drogach publicznych ustawy z dnia 21 marca 1985 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 460 z późn. zm.) w związku z art. 83 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przyjęte przez Powiat Żywiecki stanowisko nie znajduje uzasadnienia w istniejącym stanie faktycznym, ponieważ Gmina Żywiec i Gmina Milówka nie nabyły prawa własności ww. nieruchomości zabudowanych drogami (o nieustalonej kategorii), lecz nabyły prawo użytkowania wieczystego tych nieruchomości. Natomiast drogi gminne stanowią ostatnią kategorię dróg publicznych i uzyskują swój status poprzez uchwałę rady gminy, stosownie do art. 7 ust 2 ustawy o drogach publicznych. Konieczną przesłanką skutecznego podjęcia przez radę gminy uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych jest legitymowanie się przez gminę prawem własności do gruntów, po których droga taka przebiega. Skoro żaden przepis nie przewiduje automatycznego przejścia prawa własności gruntu zajętego pod drogę na rzecz jednostki samorządu gminnego z chwilą wejścia w życie uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych to oczywistym jest, że już przed podjęciem uchwały, działki, przez które droga gminna ma przebiegać, muszą stanowić własność gminy. W rozpatrywanym przypadku Gmina Żywiec i Gmina Milówka nie były właścicielami działek ewidencyjnych (odpowiednio) 6429/11, 6429/12, 140/45, 140/48 oraz 859/4, 859/8.

Treść przywołanego art. 2a ustawy o drogach publicznych, nawiązuje do postanowień art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.), na mocy którego nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, niestanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego za odszkodowaniem. Podstawą do ujawnienia w księdze wieczystej przejścia na własność jednostek samorządu terytorialnego nieruchomości jest ostateczna decyzja wojewody.

W omawianym przypadku wszystkie nieruchomości gruntowe zabudowane budowlami drogowymi, których prawo użytkowania wieczystego nabyły w latach 2016-2017 Gmina Żywiec i Gmina Milówka, pozostawały na dzień 31 grudnia 1998 r. we władaniu (użytkowaniu wieczystym) Polskich Kolei Państwowych S.A z siedzibą w Warszawie.

Ponadto do dnia kontroli, nie weryfikowano zasadności stosowania zwolnienia z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wobec wszystkich nieruchomości Skarbu Państwa (działek ewidencyjnych) będących w użytkowaniu wieczystym podmiotów związanych z Polskimi Kolejami Państwowymi. Wyżej wymienieni użytkownicy wieczystości w przypadku 243 działek ewidencyjnych (łącznie), korzystali ze zwolnienia wynikającego z art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1594 z późn. zm.). Stosownie do przywołanego przepisu, grunty zajęte pod infrastrukturę kolejową są

zwolnione od opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

Na mocy art. 3 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy, wprowadzonego zmianą z dnia 30 grudnia 2016 r., wyłączono stosowanie tego zwolnienia w przypadku infrastruktury kolejowej, na której zarządca infrastruktury nie dopuścił ruchu kolejowego (infrastruktura nieczynna) i infrastruktury kolejowej wykorzystywanej wyłącznie do realizacji własnych potrzeb jej właściciela lub jej zarządcy innych niż przewóz osób (infrastruktura prywatna). W myśl punktu 12 załącznika nr 1 do ww. ustawy, w skład infrastruktury kolejowej wchodzi następujące elementy, pod warunkiem że tworzą część linii kolejowej, bocznic kolejowej lub innej drogi kolejowej, lub są przeznaczone do zarządzania nimi, obsługi przewozu osób lub rzeczy, lub ich utrzymania – grunty, oznaczone jako działki ewidencyjne, na których znajdują się elementy infrastruktury kolejowej wymienione w tym załączniku.

Z przywołanych przepisów wynika m.in., że oddane w użytkowanie wieczyste działki ewidencyjne (w tym nieruchomości gruntowe Skarbu Państwa), na których nie został dopuszczony przez zarządcę infrastruktury ruch kolejowy (pomimo, że zostały zajęte pod infrastrukturę kolejową), nie podlegają zwolnieniu z opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

W trakcie kontroli Starostwo Powiatowe w Żywcu, pismem GKN.III.1710.2.2018 z dnia 26 października 2018 r. zwróciło się do Polskich Kolei Państwowych S.A. w Warszawie o wskazanie nieruchomości położonych na terenie Powiatu Żywieckiego, stanowiących własność Skarbu Państwa i będących w użytkowaniu wieczystym PKP – podlegających zwolnieniu z opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego.

Stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 1, pkt 2, pkt 5 i pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodarują starostowie, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności ewidencjonują nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości; zapewniają wycenę tych nieruchomości; wykonują czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzą windykację tych należności oraz współpracują z innymi organami, które na mocy odrębnych przepisów gospodarują nieruchomościami Skarbu Państwa, a także z właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Zadania, o których mowa powyżej wykonywali pracownicy Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w powyższym zakresie sprawował Dyrektor Wydziału.

Wniosek nr 2

Podjąć działania mające na celu:

- wycenę nieruchomości Skarbu Państwa, których prawo użytkowania wieczystego Gmina Żywiec i Gmina Milówka nabyły od Polskich Kolei Państwowych w latach 2016 - 2017 w celu aktualizacji opłaty rocznej z tego tytułu,
- naliczenie i pobranie opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości będącej w użytkowaniu Zakładu Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o.,
- dokończenie weryfikacji zasadności stosowania zwolnienia z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wobec wszystkich nieruchomości Skarbu Państwa (działek ewidencyjnych) będących w użytkowaniu wieczystym podmiotów związanych z Polskimi Kolejami Państwowymi,

mając na uwadze art. 12 w związku z art. 11 ust. 1, art. 73 ust. 2, art. 77 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U.

z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm.) oraz art. 8 w związku z art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2017 r., poz. 2117 z późn. zm.), a także art. 162 pkt 1 w związku z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym:

- *W okresie od 2016 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano podejmowania czynności w celu wyegzekwowania od najemców, użytkowników wieczystych mienia Skarbu Państwa i mienia Powiatu, zwrotu równowartości kwoty 40 euro, przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, czym naruszono art. 10 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 poz. 403 z późn. zm.).*

Zgodnie z powołanymi przepisami, w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie, wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Opóźnienia dotyczyły faktur za oddane mienie Skarbu Państwa:

- *za miesiąc maj 2017 r. – umowa najmu lokalu użytkowego z 29 marca 2016 r.,*
- *za miesiące: październik 2017 r., luty, czerwiec, lipiec, sierpień 2018 r. – umowa najmu lokalu użytkowego z 21 września 2017 r.,*
- *za miesiące: czerwiec, listopad 2016 r., styczeń – lipiec 2017 r., wrzesień – grudzień 2017 r., styczeń, marzec 2018 r. – umowa najmu lokalu użytkowego z dnia 2 czerwca 2016 r.;*

oraz faktur za mienie Powiatu:

- *za miesiące: styczeń, luty, maj, czerwiec, lipiec 2018 r. – umowa najmu z 1 kwietnia 2015 r.,*
- *za miesiące: styczeń 2017 r., marzec 2018 r. – umowa najmu lokalu użytkowego z dnia 16 listopada 2015 r.*

Opóźnienia w zapłacie należności wynosiły od 1 do 21 dni.

Zadania w zakresie prowadzenia windykacji należności z mienia Powiatu oraz Skarbu Państwa należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału.

Wniosek nr 3

Przeanalizować terminy płatności należności cywilnoprawnych przez kontrahentów prowadzących działalność gospodarczą, a w przypadku

nieterminowych wpłat podjąć działania w celu dochodzenia należności, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie egzekwowania należności Powiatu i Skarbu Państwa, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W okresie od 2014 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano opracowania planu wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości, co było niezgodne z art. 25 ust. 2 i 2a (w brzmieniu od 1 stycznia 2017 r.) w związku z art. 25 a i art. 25 b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z powołanymi przepisami, gospodarowanie zasobem polega m.in. na sporządzaniu planów jego wykorzystania. Powiatowym zasobem nieruchomości, do którego należą nieruchomości stanowiące własność powiatu i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego, gospodaruje zarząd powiatu.
Do dnia 31 grudnia 2016 r. zagadnienie regulował 25 a i 25b w związku z art. 25 ust. 2 i 23 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.*

Prowadzenie spraw związanych z opracowywaniem planu wykorzystywania powiatowych zasobów nieruchomości stosownie z zapisem ustawy o gospodarce nieruchomościami, należały do pracowników Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie powiatowym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 b ustawy o gospodarce nieruchomościami był Andrzej Kalata – Starosta Żywiecki.

Wniosek nr 4

Sporządzić plan wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości, zgodnie z art. 25 ust. 2 i 2a w związku z art. 25a i art. 25b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm.).

W zakresie sporządzania informacji o stanie mienia komunalnego:

- *W informacjach o stanie mienia komunalnego za lata 2014 - 2017 przedstawianych Radzie Powiatu w Żywcu wykazywano niepełne dane o zmianach w stanie mienia komunalnego dotyczące przysługujących Powiatowi Żywieckiemu praw własności, od dnia złożenia poprzedniej informacji, w zakresie budowli nabytych nieodpłatnie na podstawie decyzji komunalizacyjnych wydanych przez Wojewodę Śląskiego
Zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, zawierającą dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności, od dnia złożenia poprzedniej informacji.*

Powyższe dotyczyło nieruchomości nabytych przez Powiat Żywiecki a zajętych pod drogi publiczne, na podstawie 33 decyzji komunalizacyjnych wydanych w powyższym okresie przez Wojewodę Śląskiego. Decyzje komunalizacyjne wraz z wykazanymi tych decyzji, w których podano wartość gruntu, bez wskazania wartości budowli, Starostwo Powiatowe w Żywcu przekazywało do Powiatowego Zarządu Dróg w Żywcu, celem przyjęcia na stan środków trwałych.

W danych o zmianach w stanie mienia komunalnego dotyczących przysługujących Powiatowi Żywieckiemu praw własności wykazywano jedynie nabyte przez Powiat Żywiecki na mocy Wojewody Śląskiego grunty, nie wykazano natomiast budowli.

W myśl art. 4 pkt 2 ustawy o z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.), droga oznacza budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym (wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią).

Informacje o stanie mienia Powiatu Żywieckiego za lata 2014 - 2017 były przyjmowane uchwałami przez Zarząd Powiatu Żywieckiego, a następnie przedkładane Radzie Powiatu w Żywcu.

Danych o zmianach w stanie mienia komunalnego dotyczących przysługujących Powiatowi Żywieckiemu praw własności przygotowywali pracownicy Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Dyrektor Wydziału.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór w zakresie wykazywania danych w informacji o stanie mienia komunalnego, zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie księgowości:

– *W okresie od 2017 r. do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo prowadzono rozliczenia z tytułu podatku VAT scentralizowanego, co polegało na:*

- dokonywaniu rozliczeń z tytułu (podatku VAT) centralizacji VAT w budżecie (organ) z uwzględnieniem przypisów rozrachunków wynikających z tytułu deklaracji częściowych,*
- dokonaniu zwrotów nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym w 2017 r. wobec 8 jednostek budżetowych, w 2018 r. (do października) wobec 5 jednostek budżetowych,*
- przesyłaniu na rachunek bankowy Powiatu Żywieckiego przez jednostki organizacyjne wyniku rozliczenia podatku należnego nad naliczonym za dany miesiąc.*

Powyższe było niezgodne z określoną w art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.) zasadą kasowego wykonania budżetu. Zgodnie z ww. przepisem, plany kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, że: dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą.

Ponadto, zgodnie z § 5 rozporządzeń:

- Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego,*

jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.),

- Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911),

w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych, z wyjątkiem operacji szczególnych określonych w odrębnych przepisach.

W zakresie zwrotu jednostkom budżetowym podatku naliczonego nad należnym oraz przekazywania do budżetu różnicy pomiędzy podatkiem należnym pomniejszonym o podatek naliczony, wskazany sposób rozliczania z jednostkami budżetowymi Powiatu Żywieckiego był też niezgodny z zasadą finansowania tych jednostek określoną w art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W myśl tej zasady, jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego (finansowanie brutto). Stąd nie powstają żadne zobowiązania wobec tych jednostek. Zgodnie z art. 11 ust. 3 ww. ustawy, podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków, zwany „planem finansowym jednostki budżetowej”.

W związku z tym, że podatek należny VAT stanowi dochód budżetu państwa pobrany przez jednostki organizacyjne oraz urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego powinien być w całości odprowadzony do budżetu.

Ewidencję rozliczeń z tytułu VAT w budżecie prowadzono na kontach w zespole 2 – „Rozrachunki i rozliczenia” do planu kont dla budżetu Powiatu, tj.: konto 226 – „Rozliczenie Podatku VAT z jednostkami organizacyjnymi” oraz konto 227 – „Rozliczenie podatku Vat z Urzędem Skarbowym”, na których księgowano dane wynikające z deklaracji częściowych jednostek oraz Starostwa.

Dokonywanie przypisów z tytułu podatku VAT naliczonego i należnego od jednostek organizacyjnych w ewidencji księgowej budżetu (organu) następowało na podstawie częściowych deklaracji VAT - 7, za pośrednictwem konta: 226 -01 – (...) – „Rozliczenie VAT (...).

Przyczyną ww. nieprawidłowości były przyjęte zasady centralizacji VAT wynikające z obowiązujących od 1 stycznia 2017 r. regulacji zawartych w Zakładowym Planie Kont Starostwa Powiatowego w Żywcu wprowadzonych zarządzeniem Nr 8/2017 Starosty Żywieckiego z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 2/XIV/2014 Starosty Żywieckiego z dnia 3 lutego 2014 r.

Ponadto uchwałą Nr 1063/18/V Zarządu Powiatu w Żywcu z dnia 4 lipca 2018 r. dokonano zmiany uchwały Nr 583/16/V Zarządu Powiatu w Żywcu z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie zasad centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług w Powiecie Żywieckim. W § 6 ust. 1 pkt 3 ww. uchwały, przyjęto zasady przekazania przelewem obliczonej kwoty podatku VAT, która jest wynikiem rozliczenia podatku przez jednostkę za dany miesiąc (nadwyżki podatku należnego nad naliczonym), tj. do 15 dnia następnego

miesiąca za subkonto rachunku bankowego organu wpisując w treści przelewu „VAT za miesiąc /rok i nazwa jednostki”. Jednocześnie przyjęto, że z subkonta rachunku bankowego organu zostanie przekazana na wskazane konto bankowe jednostki kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za dany miesiąc, zgodnie z rozliczeniem wskazanym w deklaracji cząstkowej po rozliczeniu deklaracji Powiatu Żywieckiego i dokonaniu przelewu do Urzędu Skarbowego.

Mając na uwadze ww. przepisy dotyczące zasad działania jednostki budżetowej, nie ma możliwości dokonywania zwrotu środków tym jednostkom w zakresie rozliczeń z tytułu podatku VAT.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej rozliczeń wynikających z centralizowanego VAT należały do Podinspektora Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Żywcu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Elżbieta Wątroba – Skarbnik Powiatu Żywieckiego.

Wniosek nr 6

Podjąć działania w celu zaprzestania dokonywania rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług w budżecie w sposób naruszający zasadę kasowego wykonania budżetu, zaniechać zwrotu podatku naliczonego nad należnym jednostkom budżetowym oraz egzekwować od jednostek wpłatę do budżetu całości wartości podatku VAT należnego wynikającego z deklaracji podatkowej, stosownie do art. 11 ust. 1 i 3 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Wniosek nr 7

Dokonać zmian w procedurach obowiązujących w Powiecie Żywieckim oraz Starostwie Powiatowym w zakresie rozliczenia z tytułu podatku VAT scentralizowanego, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.) oraz § 20 ust. 1 pkt 1, 2, 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), a także zaprowadzić prawidłową ewidencję księgową w tym zakresie, mając na uwadze art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont określonych w powyższym rozporządzeniu.

- *W okresie od grudnia 2017 r. do września 2018 r. w ewidencji księgowej budżetu Powiatu Żywieckiego prowadzono wspólne konto analityczne do konta 134 – „Kredyty bankowe” dla ewidencjonowania zdarzeń wynikających z zawarcia przez Powiat Żywiecki dwóch*

umów w sprawie zaciągnięcia kredytów w Banku Spółdzielczym. Powyższe było niezgodne z zasadami ewidencjonowania operacji na koncie 134 – „Kredyty bankowe”, określonymi w załączniku Nr 2 („Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego”) do:

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.),

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911),

a także w zarządzeniu Nr 2/XIV/2014 Starosty Żywieckiego z dnia 3 lutego 2014 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont Starostwa Powiatowego w Żywcu ze zm. (Załącznik Nr 2 – „Wykaz kont budżetu jednostki samorządu terytorialnego”, Załącznik Nr 4 – „Wykaz kont analitycznych do kont syntetycznych budżetu Powiatu”).

Zgodnie z tymi zasadami, ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 134 powinna umożliwić ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych.

Stosownie do wyjaśnień p. Elżbiety Wątroba – Skarbnika Powiatu Żywieckiego, przyczyną powyższej nieprawidłowości była pomyłka pracownika Wydziału.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu Powiatu należały do pracowników Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Żywcu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Elżbieta Wątroba – Skarbnik Powiatu Żywieckiego.

W trakcie kontroli zaprowadzono prawidłową ewidencję analityczną do konta 134 poprzez utworzenie, odrębnego konta analitycznego dla zaewidencjonowania zdarzeń dotyczących kredytu i odsetek od kredytu według poszczególnych umów.

- W październiku 2017 r. nieprawidłowo dokonano zapisów w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Żywcu w zakresie przekazania środków finansowych z tytułu IV transzy dotacji na rzecz Gminy Gilowice, niezgodnie z treścią operacji gospodarczych wynikających z dowodów księgowych stanowiących podstawę ich zapisu oraz bez uwzględnienia wszystkich operacji dotyczących tej transakcji.

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 4 ust. 1, art. 15 ust. 2, art. 20 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 2, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z treścią ww. przepisów:

- jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy,

- zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej,

- podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej (dowody źródłowe), w tym wewnętrzne - dotyczące operacji wewnątrz jednostki, podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe korygujące poprzednie zapisy,

- zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany. Przy prowadzeniu ksiąg

*rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu,
-księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco,
-stwierdzone błędy w zapisach poprawia się: przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi.*

Powyższe polegało na ujęciu w ewidencji księgowej pod datą 10 października 2017 r. na koncie Ma 130 „Rachunek bieżący” w korespondencji z kontem Wn 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” operacji w zakresie przekazania ww. środków w łącznej kwocie 44.877,58 zł w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej:

w dziale 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”, rozdziale 5311 „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych:

- w § 2310 „Dotacje celowe przekazane gminie na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” - w kwocie 10.186,25 zł,*
- w § 6610 „Dotacje celowe przekazane gminie na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” - w kwocie 34.691,33 zł,*

Natomiast zgodnie z zawartą umową dotacji oraz sporządzonym na jej podstawie dokumentem PK Nr 10 z dnia 9 października 2017 r. IV transza dotacji winna zostać przekazana w łącznej kwocie 44.877,58 zł, w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej:

- w § 2310 - w kwocie 4.877,58 zł*
- w § 6610 - w kwocie 40.000,00 zł*

Różnica stanowiła kwotę 5.308,00 zł.

Dokument PK nr 10 został sprawdzony przez p. Elżbietę Wątroba – Skarbnika Powiatu Żywieckiego i zatwierdzony przez p. Stanisława Kucharczyka – Wicestarostę Żywieckiego. Powyższe środki w łącznej wysokości 44.877,58 zł przekazano na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Żywieckim a Gminą Gilowice w sprawie dofinansowania ze środków Powiatu Żywieckiego 10% kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gilowicach w 2017 r.

Dopiero 18 października 2017 r. wprowadzono zmianę do ww. umowy aneksem Nr 2, zgodnie z którym na realizację zadań inwestycyjnych przewidziano kwotę 34.692,00 zł, tj. niższą o 5.308,00 zł i tym samym zwiększono wydatki bieżące o ww. kwotę.

Powyższe zmiana podziału środków (klasyfikacji budżetowej) nie została ujęta w księgach rachunkowych, uwzględniono jedynie kwoty wydatków majątkowych i wydatków bieżących według stanu po zmianach wynikających z ww. aneksu do umowy dotacji, ujmując je pod datą 10 października 2017 r. (czyli przed faktyczną zmianą dokonaną aneksem nr 2).

Tym samym nie odzwierciedlono w księgach rachunkowych wszystkich operacji, z zachowaniem chronologii zdarzeń i kwot wynikających z dowodów źródłowych.

W związku z powyższym zapisem księgowym na dzień 10 października 2017 r. wystąpiły przekroczenia planu wydatków w powyższym dziale, rozdziale, § 2310 w wysokości 5.308,00 zł.

W dniu zawarcia aneksu nr 2 do umowy dotacji tj. 18 października 2017 r., uchwałą Nr 817/17/V Zarządu Powiatu w Żywcu dokonano zmiany planu finansowego wydatków Starostwa Powiatowego na 2017 r., w którym zmniejszono § 6610 o kwotę 5.308,00 zł, a zwiększono § 2310 o kwotę 5.308,00 zł.

Przyczyną powyższego było nieprawidłowe wprowadzenie zmian w ewidencji księgowej, bez zachowania pierwotnego zapisu, który podlegał zmianie. Zgodnie z wyjaśnieniami p. Elżbiety Wątroba – Skarbnika Powiatu Żywieckiego oraz pracownika Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Żywcu, w księgach rachunkowych prawidłowo dokonano pierwotnego księgowania tj. zgodnie z dokumentem PK z dnia 9 października 2017 r. i planem finansowym przyjętym na dzień 10 października 2017 r., które jednak zostało błędnie skorygowane do wysokości planu finansowego przyjętego na dzień 31 października 2017 r., tj. dla § 2310 w wysokości 10.186,25 zł, dla § 6610 w wysokości 34.691,33 zł, gdyż przy uzgadnianiu sprawozdania za miesiąc październik w systemie finansowo-księgowym pojawił się komunikat niezgodności "wykonanie większe niż plan" dla § 6610. Korekta tego księgowania powinna być dokonana najwcześniej w dniu 18 października 2017 r., na podstawie stosownego polecenia księgowania. Korekta została dokonana przez Podinspektora Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Żywcu bez dyspozycji i wiedzy p. Elżbiety Wątroba – Skarbnika Powiatu.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej i syntetycznej wydatków należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Elżbieta Wątroba – Skarbnik Powiatu Żywieckiego.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Żywcu w zakresie dokonywania zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z dowodami źródłowymi, z zachowaniem chronologii zdarzeń i odzwierciedleniem rzeczywistego przebiegu operacji gospodarczych, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1, art. 15 ust. 2, art. 20 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 2, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dodatków uzupełniających dla nauczycieli:

- *Przy przeprowadzaniu analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na stopniu awansu zawodowego stażyści:*
  - *w 2017 r. błędnie uwzględniono 1 etat nauczyciela stażysty w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych w Żywcu za miesiące wrzesień i październik 2016 r. oraz wydatki poniesione na wynagrodzenie tego nauczyciela w miesiącach wrzesień – grudzień 2016 r. w łącznej kwocie 1.812,00 zł, pomimo, że ww. szkoła nie zatrudniała w 2016 r. nauczycieli na tym stopniu awansu zawodowego,*
  - *w 2018 r. błędnie uwzględniono wydatki poniesione na wynagrodzenie nauczyciela stażysty w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych w Żywcu w miesiącach styczeń – sierpień 2017 r. w łącznej kwocie 8.577,20 zł, pomimo, że ww. szkoła nie zatrudniała w 2017 r.*

nauczycieli na tym stopniu awansu zawodowego, a ponadto nie uwzględniono 1 etatu w miesiącu kwietniu i 0,38 etatu w miesiącu maju 2017 r. nauczyciela stażysty zatrudnionego w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Żywcu, pomimo, że wypłacono temu nauczycielowi wynagrodzenie za kwiecień i maj 2016 r. w łącznej kwocie 3.933,15 zł ze środków ujętych w planie finansowym szkoły.

Powyższym naruszono § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.), stosownie do którego przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania.

Jak wyjaśniono, przypisanie 1 etatu nauczyciela stażysty w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych w Żywcu za miesiące wrzesień i październik 2016 r. nastąpiło w wyniku błędu, a wydatki z tytułu wynagrodzeń wykazane dla nauczyciela stażysty w miesiącach wrzesień – grudzień 2016 r. w kwocie 1.812,00 zł i w miesiącach styczeń – sierpień 2017 w kwocie 8.577,20 zł powinny być wykazane dla nauczycieli innego stopnia awansu zawodowego. Również pominięcie 1 etatu w miesiącu kwietniu i 0,38 etatu w miesiącu maju 2017 r. nauczyciela stażysty zatrudnionego w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Żywcu wynikało z popełnionego błędu.

Przywołane rozporządzenie określa sposób opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, tym samym faktycznie wydatki ponoszone na wynagrodzenia nauczycieli winny być ustalane dla każdego stopnia awansu zawodowego oddzielnie.

Przyjęcie błędnych danych w trakcie przeprowadzania analizy średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów oraz faktycznie poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli na tym stopniu awansu zawodowego za lata 2016 - 2017 skutkowało:

✓ *nieprawidłowym sporządzeniem sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli za 2016 r., tzn. dla stopnia awansu zawodowego stażysty – w kolumnie 7 sprawozdania winna być wskazana liczba etatów 6,59, a nie podana 7,09; w kolumnie 8 winna być wskazana kwota 249.909,58 zł, a nie podana 255.344,76 zł, w kolumnie 9 kwota 241.505,01 zł, a nie podana 243.317,01 zł, a w konsekwencji w kolumnie 10 tego sprawozdania winna być wskazana kwota -8.404,57 zł, a nie podana -12.027,75 zł.*

Zgodnie z pouczeniem do punktu 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.), kwotę różnicy dla nauczycieli stażystów należało obliczyć jako różnicę wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli stażystów (kol. 9) i sumy iloczynu średniorocznej liczby etatów nauczycieli stażystów i średniego wynagrodzenia dla nauczyciela stażysty - 100% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej - (kol. 8). Liczba ujemna informuje o kwocie różnicy, jaką należy podzielić i wypłacić w formie jednorazowych dodatków uzupełniających.

W wyniku nieprawidłowych danych wykazanych w sprawozdaniu nauczycielom stażystom (zatrudnionym we wszystkich szkołach prowadzonych przez Powiat Żywiecki) wypłacono jednorazowe dodatki uzupełniające za 2016 r. w zawyżonej wysokości. I tak: łączna kwota wypłaconych dodatków wyniosła 12.027,75 zł, a powinna zostać wypłacona kwota 8.404,57 zł.

Błędne przypisanie nauczycielom stażystom wynagrodzenia należnego nauczycielom dyplomowanym skutkowało także nieprawidłowym ustaleniem w kolumnie 10 sprawozdania kwoty różnicy dla nauczycieli dyplomowanych, i tak wskazano kwotę 354.895,56 zł, a powinna być podana kwota 348.106,93 zł. Powyższe nie spowodowało jednak zaistnienia przesłanek do wypłacenia jednorazowych dodatków uzupełniających tym nauczycielom.

✓ *nieprawidłowym sporządzeniem sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli za 2017 r., tzn. dla stopnia awansu zawodowego stażyści – w kolumnie 6 sprawozdania winna być wskazana liczba etatów 6,08, a nie podana 5,91; w kolumnie 8 winna być wskazana kwota 211.534,37 zł, a nie podana 207.790,40 zł, w kolumnie 9 kwota 224.629,37 zł, a nie podana 233.206,57 zł, a w konsekwencji w kolumnie 10 tego sprawozdania winna być wskazana kwota 13.095,00 zł, a nie podana 25.416,17 zł.*

Brak uwzględnienia 1 etatu w miesiącu kwietniu i 0,38 etatu w miesiącu maju 2017 r. nauczyciela stażysty zatrudnionego w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika oraz błędne przypisanie przez Zespół Szkół Drzewnych i Leśnych w Żywcu nauczycielom stażystom wynagrodzenia (za miesiące styczeń – sierpień 2017 r.) należnego nauczycielom innych stopni awansu zawodowego skutkowało także nieprawidłowym ustaleniem w kolumnie 10 sprawozdania kwoty różnicy dla nauczycieli innych stopni awansu zawodowego, jednak nie spowodowało to zaistnienia przesłanek do wypłacenia jednorazowych dodatków uzupełniających tym nauczycielom.

Stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Dokonywanie w taki sposób wydatków, winna zapewnić kontrola zarządcza. W myśl art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 3 ww. ustawy, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi oraz wiarygodności sprawozdań. Natomiast zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 tej samej ustawy, zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

Z wyjaśnień Kierownika Zespołu Audytu i Kontroli wynikało, że w latach 2014 - 2018 Zespół Audytu i Kontroli nie przeprowadzał w szkołach (placówkach oświatowych) kontroli w zakresie prawidłowości przekazywanych przez nie danych, niezbędnych do sporządzenia sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, ani też nie powierzał przeprowadzenia takich kontroli innym komórkom organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Żywcu.

Zadania w zakresie dokonywania analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, a także monitorowanie i nadzór nad wypracowywaniem

średnich wynagrodzeń nauczycieli (obsługa programu) należały do zadań Głównego Specjalisty Wydziału Oświaty i Wychowania Starostwa Powiatowego w Żywcu. Nadzór w tym zakresie sprawował Dyrektor tego Wydziału.

Sprawozdania za 2016 r. i za 2017 r. zostały zatwierdzone przez p. Stanisława Kucharczyka – Wicestarostę Żywieckiego.

W trakcie kontroli organ prowadzący sporządził w dniu 30 października 2018 r. korekty sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach przez siebie prowadzonych za 2016 r. i 2017 r. Korekty zostały zatwierdzone przez p. Stanisława Kucharczyka – Wicestarostę Żywieckiego.

Wniosek nr 9

Ponownie wyliczyć wysokość jednorazowych dodatków uzupełniających za 2016 r. dla wszystkich nauczycieli stażystów zatrudnionych w tym okresie w szkołach prowadzonych przez Powiat Żywiecki, w sposób przewidziany art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.) oraz rozważyć możliwość podjęcia działań w celu zwrotu przez nauczycieli stażystów do budżetu Powiatu Żywieckiego nienależnie im wypłaconej części jednorazowych dodatków uzupełniających za 2016 r., mając na uwadze 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Żywcu, którym powierzono dokonywanie analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, stosownie do art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.) w związku z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie wykorzystywania urlopów wypoczynkowych:

- *W 2014 r. i w 2018 r. zaniechano udzielenia w terminie do 30 września 2014 r. i 30 września 2018 r. zaległego urlopu wypoczynkowego odpowiednio za 2013 r. i za 2017 r. pracownikom zatrudnionym na stanowiskach kierowniczych w Starostwie Powiatowym w Żywcu, co było niezgodne z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 (tj. zgodnie z planem urlopów lub w przypadku nie ustalenia planu urlopów w terminie ustalonym przez pracodawcę w porozumieniu z pracownikiem) należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.*

W myśl art. 152 § 1 i § 2 ww. ustawy Kodeks pracy, pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego, a pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu.

Powyższe dotyczyło:

▪ *w 2014 r.:*

✓ *p. Andrzeja Zielińskiego – byłego Starosty Żywieckiego (w kadencji 2010-2014), który nie wykorzystał 8 dni zaległego urlopu wypoczynkowego za 2013 r.*

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop za lata 2013-2014 w związku z upływem kadencji wypłacono 27 listopada 2014 r. w łącznej kwocie 19.756,16 zł brutto, w tym ekwiwalent za niewykorzystane 8 dni zaległego urlopu wypoczynkowego z 2013 r. wyniósł 4.939,04 zł brutto.

Kontrolującym nie przedłożono dokumentu wyznaczającego osobę do wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec byłego Starosty, ani też dokumentów potwierdzających wydanie przez taką osobę byłemu Staroście dyspozycji zobowiązujących go do wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego za 2013 r.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), czynności z zakresu prawa pracy wobec starosty (niezwiązane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy) wykonuje wyznaczona przez starostę osoba zastępująca lub sekretarz powiatu.

Na stanowisku Sekretarza Powiatu Żywieckiego od dnia 30 sierpnia 2013 r. do dnia 5 lipca 2015 r. zatrudniona była p. Danuta Pytlarz.

✓ *p. Marka Kuńca – byłego etatowego Członka Zarządu Powiatu w Żywcu (w kadencji 2010-2014), który nie wykorzystał 16 dni zaległego urlopu wypoczynkowego za 2013 r.*

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop za lata 2013-2014 w związku z upływem kadencji wypłacono 27 listopada 2014 r. w łącznej kwocie 18.834,40 zł brutto, w tym ekwiwalent za niewykorzystane 16 dni zaległego urlopu wypoczynkowego z 2013 r. wyniósł 7.533,76 zł brutto.

Kontrolującym nie przedłożono dokumentów potwierdzających fakt, iż były Starosta Żywiecki wykonujący czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec byłego etatowego Członka Zarządu Powiatu wydawał w 2014 r. polecenie na piśmie dotyczące wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego za 2013 r. Jak wyjaśniono były Starosta Żywiecki przypominał ustnie ww. pracownikowi o potrzebie wykorzystania zaległego urlopu.

✓ *p. Andrzeja Kalaty – Starosty Żywieckiego (w kadencji 2010 - 2014 zatrudnionego na stanowisku Wicestarosty), któremu również wypłacono ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany zaległy urlop wypoczynkowy za 2013 r. Wykorzystanie przez ww. pracownika zaległego urlopu wypoczynkowego za 2013 r. było przedmiotem kontroli doraźnej przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniach od 12 do 14 stycznia 2015 r.*

▪ *w 2018 r.:*

✓ *p. Andrzeja Kalaty – Starosty Żywieckiego (w kadencji 2014 - 2018 oraz rozpoczynającej się kadencji 2018 - 2023), który nie wykorzystał 12 dni zaległego urlopu wypoczynkowego za 2017 r.*

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop za lata 2017-2018 w związku z upływem kadencji wypłacono 20 listopada 2018 r. w łącznej kwocie 18.382,00 zł brutto, w tym ekwiwalent za niewykorzystane 12 dni zaległego urlopu wypoczynkowego z 2017 r. wyniósł 6.302,40 zł brutto.

W dniu 19 września 2018 r., p. Stanisław Kucharczyk – Wicestarosta Żywiecki wykonujący wobec Starosty Żywieckiego czynności z zakresu prawa pracy (z wyjątkiem czynności związanych z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy oraz ustalania wysokości

wynagrodzenia), udzielił Staroście 10 dni urlopu wypoczynkowego zaległego za 2017 r. począwszy od dnia 20 września 2018 r. Na pisemną prośbę Starosty Żywieckiego z dnia 24 września 2018 r. skierowaną do Przewodniczącego Rady Powiatu w Żywcu ww. urlop został przerwany z dniem 24 września 2018 r. Po przerwaniu urlopu przez Starostę Żywieckiego, p. Stanisław Kucharczyk – Wicestarosta nie wydawał ponownej dyspozycji zobowiązującej go do wznowienia wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego.

✓ p. Stanisława Kucharczyka – Wicestarosty Żywieckiego (w kadencji 2014 - 2018 oraz rozpoczynającej się kadencji 2018-2023), który nie wykorzystał 10 dni i 2 godzin zaległego urlopu wypoczynkowego za 2017 r.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop za lata 2017-2018 w związku z upływem kadencji wypłacono 20 listopada 2018 r. w łącznej kwocie 16.409,54 zł brutto, w tym ekwiwalent za niewykorzystane 10 dni i 2 godziny zaległego urlopu wypoczynkowego z 2017 r. wyniósł 5.058,58 zł brutto.

W dniu 31 sierpnia 2018 r., p. Andrzej Kalata – Starosta Żywiecki udzielił Wicestarości 15 dni urlopu wypoczynkowego (w tym zaległego za 2017 r.) począwszy od dnia 28 września 2018 r. Na pisemną prośbę Wicestarosty z dnia 2 października 2018 r. skierowaną do Starosty Żywieckiego ww. urlop został przerwany z dniem 4 października 2018 r. Po przerwaniu urlopu przez Wicestarostę Żywieckiego, p. Andrzej Kalata – Starosta Żywiecki nie wydawał ponownej dyspozycji na piśmie w sprawie wznowienia wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego za 2017 r., jednak (jak wyjaśnił) w trakcie rozmowy z Wicestarostą informował go o potrzebie wykorzystania zaległego urlopu w możliwie najbliższym terminie.

Pracownicy Starostwa Powiatowego w Żywcu, w tym Zarząd Powiatu, w 2018 r. otrzymali dwukrotnie (według stanu na dzień 4 kwietnia 2018 r. i 27 września 2018 r.) informacje z Zespołu ds. Personalnych o ilości dni przysługujących im urlopów wypoczynkowych (z uwzględnieniem urlopów zaległych).

Zagadnienie wykorzystania urlopów wypoczynkowych przez pracowników Starostwa Powiatowego w Żywcu było m.in. przedmiotem kontroli przeprowadzonej w dniu 21 sierpnia 2018 r. przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej. W wyniku ww. kontroli Starostwo Powiatowe w Żywcu w dniu 28 sierpnia 2018 r. otrzymało wystąpienie, w którym wniesiono o udzielanie pracownikowi urlopu wypoczynkowego należnego za dany rok kalendarzowy, który nie został wykorzystany w tym roku, najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Z protokołu kontroli Państwowej Inspekcji Pracy wynikało, że ww. wniosek dotyczył m.in. Starosty i Wicestarosty Żywieckiego. Na dzień 21 sierpnia 2018 r. Starosta Żywiecki posiadał 18 dni i 4 godziny niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego przysługującego za 2017 rok oraz 26 dni za 2018 rok. Natomiast Wicestarosta Żywiecki posiadał 15 dni i 2 godziny niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego przysługującego za 2017 rok oraz 26 dni za 2018 rok.

Do dnia zakończenia kadencji 2014 - 2018 zaległy urlop wypoczynkowy za 2017 rok nie został w pełni wykorzystany przez Starostę i Wicestarostę Żywieckiego.

Wniosek nr 11

Zapewnić prawidłowe wykorzystanie zaległego urlopu wypoczynkowego przez pracowników Starostwa Powiatowego w Żywcu, stosownie do wymogów art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.), mając na uwadze art. 14, art. 152 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy.

W zakresie dotacji:

- *W 2017 r. w umowach dotacji o przekazanie środków publicznych dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą z siedzibą w Żywcu i w Rajczy nie zamieszczono szczegółowego opisu zadania i terminu jego wykonania, terminu wykorzystania środków finansowych, trybu kontroli wykonywania zadania. Powyższe było wymagane art. 116 ust. 1 pkt 1, pkt 4 i pkt 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1638 z późn. zm.), zgodnie z którymi w umowie dotacji zawiera się wskazane informacje.*

Powyższe dotyczyło umowy z dnia 5 lipca 2017 r. oraz w umowy z dnia 8 lutego 2017 r., na podstawie których udzielono dotacji dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą z siedzibą w Żywcu i w Rajczy w wysokości odpowiednio 95.000,00 zł oraz 685.000,00 zł.

Umowę dotacji z dnia 5 lipca 2017 r. zawarł p. Andrzej Kalata – Starosta Powiatu Żywieckiego i Stanisław Kucharczyk – Wicestarosta Powiatu Żywieckiego. Umowę dotacji z dnia 8 lutego 2017 r. zawarł p. Stanisław Kucharczyk – Wicestarosta Powiatu Żywieckiego oraz Członek Zarządu.

Osobą odpowiedzialną za sporządzenie projektów ww. umów dotacji: z dnia 8 lutego 2017 r. oraz z dnia 5 lipca 2017 r. była Kierownik Zespołu ds. Ochrony Zdrowia. Nadzór nad pracownikiem sprawował p. Andrzej Kalata – Starosta Powiatu Żywieckiego.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w zakresie sporządzania umów dotacji dla podmiotów prowadzących działalność leczniczą, stosownie do treści art. 116 ust. 1 pkt 1, pkt 4 i pkt 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg

